

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Hæreticis. Titvlvs II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

DE HÆRETICIS.

TITVLVS II.

CAP. I.

Propter crimis hæresis clericum in quibusvisq. sacris ordinibus constitutum, siue sicut Episcopos degradare poterit. h. d. Domini.

Gregorius IX. Remen. Archiepiscopo, & suis suffraganeis.

Quoniam Episcoporum numerus ad degradationem clericorum à canonicis constitutus non potest de facili & conuenite: Concedimus, ut licet vel alium clericum in sacris ordinibus constitutum (cum pro hæresi fuerit curie seculari relinquentem, aut perpetuo immutandum) convocatis Abbatibus, & alijs praelatis & religiosis personis ac literatis iuxta diocesis, de quibus expedire videbitur, suis solus possit Episcopus degradare.

CAP. II.

Excommunicationem incurrit speliens scienter hæreticos, vel non repentes, defensores, vel fautores, nec absoluitur nisi exhibent eorum corpora, locum vero privatur sepultura, hoc dicit usque ad h. d. Domini.

Alexander IV.

Quicumque hæreticos, credentes, receptatores, defensores, vel fautores eorum scienter presumptimè & ecclesiastica tradere sepulture, usque ad satisfactionem idoneam excommunicationis sententiæ se non erunt & subiacere. Nec absolutionis beneficium mereantur, nisi propriis manibus publicè exmulentur, & de possessione h. hujusmodi corpora damnatorum. Et hoc usque perpetua & careat sepultura.

Excommunicati debent laici publicè, vel occultè dissentantes de hæ. d. Domini.

Inhibentis quoque ne cuiquam laicæ personæ liceat publicè, vel privatim de fide catholica disputare. Qui violenter fecerit, excommunicationis laqueo innotetur.

Non valet promotio hæreticorum, seu credentium, fautorum, receptorum, defensorum eorum, nec filiorum suorum usq. ad seculum generatum, ad beneficia ecclesiastica, vel officia publicè. h. d. Domini.

Hæretici autem, credentes, receptatores, defensores, & fautores eorum, ipsorumque filii & usque ad secundam generationem, ad nullum ecclesiasticum beneficium, seu officium publicè admittantur. Quod si fecerit actum fuerit decernimus irritum & inane.

Privati sine hæreticorum beneficiis ecclesiasticis ad preces hæreticorum, & subditi officium ad alia obtinenda, si scienter talia negotia h. d. Domini.

Ad hæc quod unque viros ecclesiasticos, qui ad preces hujusmodi personarum dignitates, personarum, & quæcumque alia ecclesiastica beneficia sunt adepti, nec nunc privamus taliter acquisitis: volentes, quod talia & habitis careant perpetuo, & si receperunt & illa tenent, ad alia vel similia nequaquam in posterum admittantur.

Et qualiter probari debeat infamia atque, vide Remanensium, & Cardinalem causa. de test. b. Nota hic quod propter difficultatem relaxatur juris solennitas: ut habes c. super. de lib. ff. de ven. in poss. m. Font. c. Vide Theroconatum in sum. de eccl. i. l. 4. part. 2. cap. 21. d. al. prescriptio. e. al. veretur. f. al. veretur. g. al. extorquet. h. al. pignus. i. al. perpetua. k. vide Consilium trac. de her. q. 21. & repetiturum in quibusvis filii. l. al. receperint.

Nulla est emancipatio filiorum vel solidiorum per hæreticos, ja. da, etiam si postea verum detegatur. h. d. Domini.

Illorum autem filiorum emancipationem, quorum parentes post emancipationem eorum hujusmodi apparuerint ante ipsam à via veritatis ad hæreticæ superstitionis inivium declinasse, nullius volumus esse momenti, velut factam de hominibus sui juris: cum dignum sit, ut propter tantam atrocitatem delicti, filii esse in parentum hæreticorum deserunt potestate.

CAP. III.

Filius vel hæresis petentium in infirmitate sua hæreticorum consolationem, non admittuntur ad probandum, quod non sana mente, vel perditâ loquela susceperint, si constet, quod erant sane mentis, vel si prius suspecti, vel diffamati erant de hæresi: alibi admittuntur, si licet per testes fide dignos, non suspectos, hoc dicit. Domini.

Idem inquisitoribus hæreticæ pravitatis.

Illius, vel hæresis illorum, qui dum in aegritudinis letho decumberent, petierunt hæreticos consolatos, ut ab eis per manus impositionem consolationem reciperent secundum pessimam consuetudinem eorumdem, si quæ viam fuerint univèrsæ carnis ingressi: ad probandum, quod ipsi defuncti consolationem illam, imò verius de consolationem non à sanæ mentis effecti susceperint, vel post perditam jam loquelam (cum tamen motis sit ut dicitur) apud eos, quod nullum taliter consolentur, qui non sit sanæ mentis, & memoriam habeat ordinatam, admitti non debent: si dum vivebant, diffamati erant de hæresi, vel suspecti, aut legitime confiteri, quod sanæ mentis existentes hujusmodi hæreticos petierunt. Alioquin admitti poterunt prædicti filii, vel hæreses ad probandum præmissa. Non tamen per uxores, filios, familiares, vel de suis aliquos, sed per testes alios fide dignos, & specialiter fidei zelatores.

CAP. IV.

Relapsi in hæresim sunt tradendi curie seculari, licet penitentia erit, & ad fidem redeant: non tamen detegatur eis sacramenta penitentia & eucharistia. h. d. Domini.

Idem eisdem.

Super eo h. quod scriptum legitur, Ecclesia nulli claudit gremium redeunt: quodque ii, qui post abjurationem erroris, vel postquam se proprii antistitis examinatione purgaverint, si deprehensi fuerint in abjuratam hæresim recidisse, seculari decernuntur judicio sine ulla penitus audientia relinquendi: cum scripturæ hujusmodi videantur sibi invicem adversari, quid tenendum sit per sedem edoceri Apostolicam postulastis. Nos itaque inquisitioni vestræ de statum nostrorum consilio respondemus, quod taliter deprehensis, etiam si (ut dictum est) sine ulla penitus audientia relinquendi sunt judicio seculari: si tamen postmodum poenitent, & poenitentia signa in eis apparuerint manifesta, nequaquam sunt (humiliter petita) sacramenta poenitentia, ac eucharistia deneganda.

CAP. V.

Excommunicati, participes, & socii criminis, admittuntur in testes contra hæreticos, si sciunt verisimiliter veritatem deponere. h. d. Domini.

Idem eisdem.

In fidei favorem concedimus, ut in negotio inquisitionis hæreticæ pravitatis excommunicati & participes, vel socii criminis ad testimonium admittantur: Præsertim in probationum aliarum defectum, contra hæreticos, credentes, fautores, receptatores & defensores eorum, si ex verisimilibus conjecturis, & ex numero testium, aut personarum (tam deponen-

a. Quod ex verbis & actibus probatur: ut not. in l. si cum de-tem. & in autem ff. sol. mar. c. hoc habet. q. 6. dist. & legitimus 23. dist. b. Vide Zanoh. tract. de her. c. 16.

tium, quam eorum contra quos deponitur qualitate, ac aliis circumstantiis sic significantes falsa non dicere praesumantur.

CAP. VI.

Ordinarius, vel eorum delegatus, & inquisitores sine pena excommunicationis facere habent excommunicationem iustitiam contra hereticos, per habentes jurisdictionem feudalem in loco: licet excommunicati sint, vel de facto tantum illam jurisdictionem possideant. h. d. Dom.

Idem estem.

Præsidentes a regimini alicujus regni, provincie, sive loci (licet excommunicati, vel de facto tantum, & non de jure jurisdictionem habentes, ac eorum officiales ad requisitionem ordinariorum, vel delegatorum ipsorum, aut inquisitorum hereticae pravitate, non valentium sine moris dispendio vel negotii periculo recursum habere ad superiores, qui legitime in locis ipsis possunt justitiam exequi) possunt & debent contra hereticos, credentes, fautores, receptatores, & defensores eorum, justitiam, & suum officium exercere. Nec requirentes hujusmodi excommunicatos, propter hoc sententiam excommunicationis incurunt. Non tamen præsidentibus praebitis, vel officialibus eorundem propterea in aliis casibus intelligatur concessum aliquod vel permillum.

CAP. VII.

Excommunicatus propter contumaciam non respondens super heresi, de qua erat suspectus, post annum damnatur, ut haereticus. h. d. Dominicus.

Idem estem.

Ubi b contumacia (in causa praesertim fidei) suspicioni praesumptionem adiciat vehementem: si suspectus de heresi vocatus a vobis, ut de fide respondeat, excommunicationis vinculo (pro eo quod parere subterfugit, aut contumaciter se abstant) per vos fuerit indatus, quam si e per animum sustineat pertinaciter, extunc velut hereticus condemnatur.

CAP. VIII.

Abjurans in iudicio heresim propter vehementem praesumptionem, si iterum labitur (licet non fuisse probatum plene) relapsus dicitur, si iterum se iterum praesumpserit. h. d. usq. ad 4. Eum vero. Dominicus.

Idem estem.

Accusatus de heresi vel suspectus, contra quem de hoc crimine magna & vehemens suspicio orta erat, si heresim in iudicio abjuravit, & postea committit in ipsa, ceteri debet quadam juris fictione relapsus: licet ante objuratorem suam, heresis crimen plene probatum sit contra ipsum.

Si autem levis & modica suspicio illa fuerit, (quam ex hoc fit gravior puniendus) non tamen debet in heresim relapsorum poena puniri.

Culpabilis in uno articulo heresis, generaliter postea abjurando, relapsus dicitur, si committit etiam in alium articulum separatim. h. d. Dom.

Eum vero, qui in una heresis specie vel secta commisit, aut in uno fidei articulo, seu ecclesiae sacramento erravit, & postmodum heresim simpliciter vel generaliter abjuravit, si extunc in aliam etiam heresis speciem sive sectam, aut alio articulo seu sacramento committat, volumus, ut relapsus in heresim, iudicari.

Qui post abjuratorem heresis, de qua convictus fuerat, vel poena convinctus, factis vel verbis hereticum communionis in rebus hinc prohibitis, relapsus dicitur. h. d. Dom.

Ille quoque, de cuius lapsu in heresim ante abjura-

a. Vili gl. fin. in c. 1. de off. vicaris hoc eod. lib. & Gonsalvum in ill. de her. & q. 19. b. de intellectu vide Albertinum tract. de signis affectu q. 2. c. 2. d. de her. si deest in antiquioribus codicibus etiam impressis, & ferret vranis indicat abesse oportere. d. alijur.

tionem, constituta, vel nunc constat, si post hereticos acceptet, & deducat, visitet, sive officio suo na vel munera eis donet, vel mittat, seu favorem ostendat, qui excusari non possit etiam sine approbatione (ut verbis vestris utamur) merito debet iudicari hereticum illum ex b approbata a se prius erant condempnata non sit dubium lo recte.

Testis in causa heresis falsum deponit, licet perjurus sit, vel dicendo contrarium: dum tamen ea indicium contra alium corruptionem, sed veritatem continere. d.

Licet vero perjuri a testimonio, etiam post penitentiam, repellantur, si tamen is, qui eorum coram iudicibus iurantes, tam de se, quam de aliis super facto heretico, cerere veritatem, eam etiam deiecit, & postmodum voluit corrigere dictum suum, contra se ac alios sine explices deponendo: cum crimen hujusmodi sit certum, si ex manifestis indicibus appareat, talison non ante veritate, aut odii fomite, seu corruptione periculis, sed ob fidei orthodoxae dictum suum veli corrigere, & veritate (quae prius tacebant) revelare in favorem hereticum (quod obfista) fieri debet, tam contra se, quam contra alios, aetulationibus eorundem.

Inquisitores super heresi deputati, non si in iudicio de criminibus vel forelegis non sapientibus heresim manifestam h. d. Domini.

Sanè cum e negotium fidei (quod fimum privilegium existit) per occupatos alias non debet impediri: petis inquisitores hereticos a sebo Apostolicis deputati, de divinationibus, aut forelegis, qui in iudicio sapient manifeste intrinsece se non debent, nec ponite talia exercentes, sed eos relinquere suam potestate puniendos.

Inquisitores heresi de quaestione usurarum si in iudicio non possunt. h. d.

De quaestionibus praeterea usurarum modis, & contra illos, quibus restitutionem usurarum in poenitentia pro heresis crimine injunguntur, de illis se de his ad hoc sciendum in iudicio ecclesiae obligatos amoverent se non possunt: ne per causas hujusmodi esse alienam negotio hinc prepararetur.

Inquisitores possunt compellere heredes fautores hereticos (qui tamen heretici non erant) ad restitutionem poenitentiam in bona temporalibus, si sciant se in iudicio poenitentiam injuncta h. d. Dom.

Si vero d pro his, qui in heresi, recipiendo non obfendendo hereticos, seu eis favendo, non tamen certum hereticus, quis commiserit, sub obligatione poenitentiam in iudicio ecclesiae se adstrictis ad recipiendam ab eis poenitentiam & complendam, & ea licet in poenitentiam tamen peracta decessit: si per hujusmodi poenitentiam omnis impostum fuerit proficiens ad satisfactionem in bona ejus temporalibus exequendum, ad complementum plus per inquisitores cogi debet heredes, vel alij, quos cum suo onere bona hujusmodi decesserit. Porro, si propter hujusmodi hereticorum receptationem, obfensionem, seu favorem, quis ad faciendam poenitentiam, quam inquisitores ipsi injungere velent, bona sua obligaverit eidem, & antequam ei poenitentia impingeretur, decesserit: ejus hereditas non est satisfactio per poenitentiam crimine injungenda.

Post mortem heretici declarari possit eum hereticum fuisse finem conficienda. Dom.

In eo vero casu, quo heredes ad successorem non debent ob heresim sui auctoris admitti, non obstant quod auctore ipso vivente hoc non fuerit (interveniente ipsius morte) per sententiam declaratum, & ad

a. Al. recipi. b. al. approbata. c. Vide Zachariam tract. de heret. c. 22. d. lo vengimur. sed. usq. vero in h. d. c. al. ad occupatum.

hæreticos committant eos de hoc diffamatos existere, vel suspectos; id tenebuntur fedi Apostolice nunciare.

CAP. XVII.

Quod magis ordinarius super processu hæreticorum, licet Papa non habeat alteri delegat. Et super eodem facto Episcopus & inquisitor possunt procedere communitate vel divisim, vel proferre sententiam, in qua si discedant, debent Papa referre. Et Episcopi quoscunque procedant, debent servare modum inquisitoribus impositum. h. d. Dominus.

Idem.

Et de hoc, quod negotium hæretice pravitate alicui vel aliquibus ab Apostolica sed. generaliter in aliqua provincia, civitate, vel diocesi delegatur, diocesanis Episcopis, quibus & ipsi auctoritate ordinaria, vel delegata (si habent) in eodem procedere valeant, nolumus derogare. Verum, ut dictam inquisitionis negotium efficacius, utiliusque procedat, concedimus, quod per Episcopos ipsos, & per inquisitores de facto eodem inquisitoribus, ut dicitur, in eodem procedant, & si divisim procedant, teneantur sibi invicem communicare processus, ut per hoc possit melius veritas inveniri: & nisi hoc casu inquisitores in sententia prolatione diocesanis vel eorum iurisdictionis defendendum, per utroque simul sententia procedant: in qua ferenda, si non convenierit, per utroque negotium sufficienter instructum ad sedem Apostolicam remittatur. Si vero ordinaria, sive delegata Episcopi potestate procedant, illum in procedendo modum observent, quem inquisitores possunt & debent per iura communia, vel per speciales concessionem, seu ordinationem sedis Apostolicæ observare.

CAP. XVIII.

Episcopi & inquisitores hæresis non respiciant, sed omnino parentiam temporalem, & de ea certum non cognoscant: alia prout in hoc lib. ponuntur. h. d. secundum Zen.

Idem.

Ut inquisitionis negotium contra hæreticam pravitatem, ad Dei gloriam & augmentum fidei nostra temporibus prosperetur, leges & quasdam per Petrum olim Romanorum Imperatorem, tunc in devotione Romana persistentem ecclesie, promulgatas (quæ sunt Dei) & ecclesie sancte sue honorem promovens, & hæreticorum exterminium prosequuntur, & illius (canonicis non obstantibus) approbantes & observantes volentes: universas seculi potestates & dominos temporales, ac provinciarum, terrarum, civitatum, vicariorumque locorum rectores, quibuscunque dignitatibus vel officiis, aut nominibus censeantur, requirimus & monemus, ut sicut reputari cupiunt & haberi fideles, ut pro defensione fidei diocesanis Episcopis & inquisitoribus hæreticos pravitate, à sede Apostolica deputatis, in possessionem deputandis, parent, & intendant hæreticorum, eorumque sanctorum, receptatorum, & defensorum ipsorum investigatione, captione, ac custodia diligenti, cum ab eis fuerit requisiti, & ut præfatis personis in potestatem, seu carcerem Episcoporum, aut inquisitorum dictorum, vel ad locum, de quo ipsi vel aliqui ex eisdem averterint, intra eorundem dominorum potestatem, vel rectorum districtum ducant, vel decem faciant non mora: ubi per viros catholicos à præfatis Episcopis, seu inquisitoribus, vel eorum aliquo deputatos sub auxilio & diligenti custodia teneantur, donec eorum negotium per ecclesie iudicium terminetur. Vique de hæresi à diocesano Episcopo vel inquisitore, seu inquisitoribus condemnatos, præfatis potestates, domini temporales, sive rectores, vel eorum officiales, seu nuncii sibi reli-

a. Dissolatur hoc ca. per extraxag. Benedicte in cap. ex ead. habetur in de her. b. Vid. Zanich. tract. de her. c. 11. & reperitur in summo verbo Episcopus. s. quando Episcopus. c. Vid. Bart. in l. Anst. s. item quis sit. ff. de li. leg. in causa. ff. de pro. Innoc. c. non venientia. de excep. Font.

quos statim recipiant indilate animadversione debita puniendos: non obstantibus appellationibus, seu proclamationibus prædictorum acquiris filiorum: cum tam secundum ordinationem prædecessorum nostrorum, quam secundum legem Imperialem, appellationis & proclamationis beneficium expressè sit hæreticis & credentibus ac eorum receptatoribus, fautoribus & defensoribus interdictum. Prohibemus quoque districtius potestatis, dominis temporalibus, & rectoribus, eorumdem officialibus supra dictis, ne ipsi de hoc crimine (cum merè sit ecclesiasticum) quoquo modo cogitant vel iudicent, sive captos pro eodem crimine, abique dictorum Episcoporum sive inquisitorum, aut saltem alterius eorundem licentia, vel mandato à carcere liberent, aut executionem, sibi pro huiusmodi crimine à diocesano vel inquisitoribus, seu inquisitore injunctam, promptè (prout ad suum spectat officium) facere seu adimplere derideant: vel alias diocesanorum, aut inquisitorum iudicium, sententiam, seu processum, directè, vel indirectè impedire præsumant. Si quis verò de prædictis potestatibus, dominis temporalibus, rectoribus, vel eorum officialibus, seu ballivis, contra prædicta fecerit, aut præfatis fidei negotio læpatis diocesano Episcopo vel inquisitoribus incumbenti se opponere, forte præsumpserit, vel ipsam aliquatenus impedire, necnon & qui contra in prædictis dederit auxilium, consilium, vel favorem, excommunicationis se noverit mucronem percussurum: quam si per annum animo sustinuerit petitiæ extunc velur hæreticus condemnatur.

CAP. XIX.

Dono hæreticorum, ipsi iure sunt confiscata: quod probatur triplici argumento legali. Sed approbatio honorum fieri non debet per dominum secularem, nisi prius pronuntiatum fuerit super crimine per iudicem ecclesiasticum, qui hoc possit. lo. An.

Idem.

Utm secundum leges civiles, nefarias, naturæ contrarias, incestas nuptias contrahentes, & copiosuarum dominum rerum perdant: & mulier humanam legem transgressens, & (præsertim parentibus suis non consentientibus) nuptias eligens, bona omnia, quæ per legem sibi obveniant à rapore, ac aliis contrariis raptus, ipso iure amittit: certoque casu defertur in fideum. Ac etiam illicitas species transvehens, aut rerum vestiarum professionem & omittens, eandem specierum & rerum proprietate hoc ipso privetur, & filio rerum & specierum dictarum proprietates acquiratur. Bona hæreticorum (qui gravius, horribilius, ac detestabilius, quam prædicti delinquant) ipso iure de fratribus nostrorum consilio decernimus confiscata. Confiscationis tamen huiusmodi executio, vel bonorum ipsorum decupatio fieri non debet per principes, aut alios dominos temporales (juxta Gregorii Papæ prædecess. nost. declarationem) antequam per Episcopum loci aliam personam ecclesiasticam, quæ super hoc habeat potestatem, sententia super eodem crimine fuerit promulgata.

CAP. XX.

In causa hæresis proceditur simpliciter & de plano, & dicta testium & accusatorum non publicantur, si periculum timeatur. h. d. secundum Zen.

Idem.

Tatuta quædam felicitis recordationis, Innocentii, & Clementis prædecessorum nostrorum, quibusdam declaratis & additis, recentibus: concedimus, quod in inquisitionis hæretice pravitate negotio

a. Vid. Concil. Trident. sess. 14. de refor. matrim. c. 6. b. alio. professorem.

cio procedi possit simpliciter & de plano a, & absque advocatorum ac iudiciorum strepitu & figura. Iubeamus tamen, quod si accusatoribus vel testibus in causis hæreticis intervenientibus seu deponentibus (propter potentiam personarum, contra quas inquirunt) videant Episcopos vel inquisitores grave periculum imminuere, si contingat fieri publicationem nominum eorumdem: ipsorum nomina non publicent, sed secretò eorum dicecensano Episcopo, vel eo absente ipsius vicario, quando inquisitores procedunt: quando verò procedit Episcopus, eorum inquisitoribus, si haberi commodè possit copia eorumdem: ac nihilominus sive Episcopus, sive inquisitores processerint, aliis quibuslibet personis providis & honestis, iurisque peritis quibus ad hoc vocari, & eis per eorum processum super quo deliberandum est seriòse manifestari, ac integraliter explicari, & de ipsorum consilio ad sententiam vel condemnationem procedi volumus) exprimentur: sicque (non obstante, quòd illis contra quos huiusmodi deposuerunt, nomina ipsorum non fuerint publicata) adhibeatur ad cognitionem iudicis instruendum plena fides depositionibus testium eorumdem. Et ut eorumdem accusatorum & testium periculis efficacia occurratur, & cautius in inquisitionis negotio procedatur: præsentis constitutionis auctoritate permittimus, quòd Episcopus vel inquisitores secretum possint indicare illis, quibus (ut præmissum est) processum huiusmodi explicabunt: & in eos si arcana consilia, seu processus, sibi sub secreto ab eisdem Episcopo, vel inquisitoribus patefacta, præter eorum licentiam aliis patefecerint, excommunicationis sententiam, quam ex secreti violatione ipsi facto incurrant (si eis expedire videbitur) promulgare: sic tamen, quòd inquisitores Episcoporum, vel Episcopos inquisitores non excommunicent: hac de causa, sed Episcopi ex iniuncto ex nunc à nobis sub virtute sancte obedientie districto præcepto ad secretum huiusmodi teneantur. Cessante verò periculo supradicto, accusatorum & testium nomina (prout in aliis sit iudiciis) publicentur. Ceterum in his omnibus præcipimus, tam Episcopos, quam inquisitores puram & providam intentionem habere, ne ad accusatorum vel testium nomina suppressenda, ubi est securitas, periculum effe dicant: nec in eorum discrimen securitatem asserant, ubi tale periculum imminet, super hoc eorumdem conscientias onerantes. Constitutiones verò, ordinationes, & mandata alia prædecessorum nostrorum in negotio hæreticæ pravitatis facta, concessa, seu etiam ad consilia responsa, quæ constitutionibus supra scriptis & super eadem editis pravitate non obviet, in suo volumus robore permanere.

DE SCHISMATICIS.

TITVLVS III.

CAP. I.

In prima parte ponit arengam usque ad vers. videlicet, in qua dicit, quòd Coloman. Iacobus & Petrus olim cardinales, & filii Joannis, fratres scilicet dicti Petri de iure, expectati noluerint ad eum redire, sed in profundum malorum descendentes sua aggravabant debilia: quare variis penis tulit in eos, quas ad certitudinem præsentium & memoriam futurorum hinc inferit. Secundo ponit præ-

a De ista clausula vide Luffianum Clem. supra in num. 1, 2, 3. & ibi alii de R. & Bar. in extravag. ad reprimendum, in verbo Summari. b Hæc semper præsumitur imminere tali periculo, & idò indistinctè sicut observari, ut in crimine hæresis, namquam publicentur nomina accusatorum vel testium, vide extravag. Ione. Papa, quam affert Repertorium inquisitorum, verbo, nomina. c Dicitur, per, deest in manuscriptis codicibus. d In antiquioribus legitur consurgit, supradictis.

nos, quæ prælati in ipso Iacobum & Petrum ad eos commoverunt, his terribi penis parata, quas sub eorum sibi & posteris debuerunt, nisi ad eos redirent. Ibi, quare expectati non fuerint, quòd de iure debuerint redire, Iacobum & Petrum procedendo maluerunt, vel eis vel prædictis fratribus Joannis fratrem præbuerunt, vel ad eos, hoc & alia. Ibi quibus & ultimis rebus, contra eos, & confirmas prædictas, & ea præcepta excommunicacione inferunt, & quibus miles excessus puniri similitudo panis in postquam, hoc dicit, Iacobus & Petrus.

Bonifacius VIII.

AD succidendos infructuosos palamios pellicos & nocivos, quos (quasi ficus tina) domus de Colonna produxit, necesse est in iustitia iudicare gressus suos, ad cor reverti, & agnoscere iustitiam dignos fructus, licet diutius expectaverint, quibus videlicet de Colonna, & Petrus nepotes Joannis, olim sanctæ Romanæ ecclesiæ cardines, & filii quondam Joannis de Colonna, fratris dicti Jacobi, & Joannis Petri præfati, posteros & fautores & sequaces omnino in virtute altissimi exurgentes, spiritualiter & temporaliter, contra eos duximus procedendum. Ceterum præter dictis Iacobum & Petrum, descendentes in profundum malorum, & molientibus inconcussilem tuncam Domini, sancte videlicet ecclesiæ, scindere unitatem, & gladium acutibus linguas suas, & prout impetunt, committunt in verba & blasphemias & schismatica, quibusdam, quæ in scriptis redacta sub sigillis, quibusdamque efflent depositi utebantur, perurbem & aretam mundicellamata & destinaverunt, scilicet iniquitates facundiam, & maledicere conscientie bonæ signum, & sancta materia disputandi, qui veritate non poterant, nos saltem lacerare convictis præsumptuosa: quoniam dicta licet postquam superiori assertionem committentes, & in clarioribus rationibus confutata, diutius eorum instantibus non daret responsum, ut contra eorum rabies, atrocitate sonora præfidentis in supremo iudicio solus frangeretur, & patens veritas per scriptam sententiam publicam notionem, nostrumque silentium in supplicium eis foret, processus tamen contra ipsos & alios de eorum successivè varios, diversisque temporibus, spiritualibus & temporales penas & sententias committentes, & multas & quorum (quia totum tenorem constitutionis in præfatis inferere longum esset) ex eis quadam comprehensione collata huic nostre constitutioni duximus inferenda, ad certitudinem præsentium, & memoriam futurorum: videlicet, quòd ex causis, quæ rationaliter non moverent, de fratrum nostrorum consilio deposuimus dictos Iacobum & e Petrum à cardinalatus episcopatus excois, & ab omni cardinalatus commodo & honore, & ipsosque iudicavimus schismaticos & blasphemos, de omnibus quam hæreticos puniendos expositis personis eorum fidelibus capiendis, omnibus beneficiis, officis, honoribus, dignitatibus, & prælatis perpetuò privandis eisdem, & reddentes inhabiles ad habendam, custodiendam, & redditibus mobilibus & immobilibus, iuribus & possessionibus publicatis. Contra matos insuper de posteris dicti Joannis spiritualiter & temporaliter duximus multipliciter procedendum, eorum bonis & iuribus publicatis, & confiscatis, ipsiusque posteris dicti Joannis per masculinam & femininam lineam descendens debitis indignis perpetuò redditibus ad cardinalatus honorem, & quilibet officia, beneficia, & ministeria in ecclesia memorata vel eius curia: alibi vero usque ad quartam generationem. Omnem personam prædictam & futuram cujuscunque fuerit præmencionem, cen-

a Huius appellacionis non veniunt hõardis de Arch. P. dicitur, sup. tit. pro. c. statum. adde. gl. in Cl. 1. de leg. 1. de iud. de iud. de success. ab intest. Font. b alia: in verba blasphemica & schismatica. c Vid. l. si feruus. b. phetiam. ff. si quis iud. de demonstratio. ff. de condit. & demorg. Font.